

LUTHEROVA DEKÁDA 2014

Všeobecné kňazstvo

2. Všeobecné kňazstvo v Starej zmluve

Pojem všeobecné kňazstvo sa ako taký v Písme svätom neuvádza, ale je to pojem používaný teológmi na vyjadrenie príslušnosti všetkých kresťanov ku Kristovi, ktorý je Veľkňazom. Myšlienka všeobecného kňazstva je však v Biblii prítomná na viacerých miestach.

Niektorí teológovia sa pokúšajú dokázať, že myšlienka o všeobecnom kňazstve nie je v Starej zmluve, ale prichádza z milieum mystérijných náboženstiev. Tam sa tvorili takzvané duchovné rodiny. Ten, ktorý voviedol jedného alebo viacerých do utajeného učenia a sprostredkoval jeho zasvätenie, ten bol otec a kňaz. Cieľom zasvätených novicov bolo, aby sa sami stali otcami a kňazmi. Podľa názoru Perdelwitza to vidí aj autor 1. listu Petra: Kristus je živý kameň, kresťania majú byť tiež živé kamene a majú tvoriť jednu domácu spoločnosť.

Idea všeobecného kňazstva celého Izraela je určitým aspektom jeho historického poslania. Podčiarkuje úlohu danú každému členovi Božieho ľudu. Táto úloha vyplýva zo starozmluvnej koncepcie sveta a ľudských dejín, ktoré majú svoj začiatok len v Bohu a len v ňom svoj posledný cieľ: mesiášske kráľovstvo s kozmickým dosahom. To bude na konci sveta. Stará zmluva s istotou hovorí, že Boží ľud Starej zmluvy ako celok má kňazské atribúty. Izrael bol „kňazstvom“ vo vzťahu k iným národom. Spoločenstvo je vo všetkých členoch, ktoré je v 2. knihe Mojžišovej, 19. kapitole, 6. verši prisľúbené ako „kráľovstvo kňazov“, v ktorom každý jeden patrí bezprostredne k Bohu.

Keď berieme do úvahy, že pôvodnou úlohou kňazov v Izraeli bolo skúmanie Božej vôle a až potom prinášanie obetí, a ak zvestovanie Božej vôle v novozmluvnom chápaní je ponímané ako prorokovanie, tak sa opovážime vidieť akýsi predobraz všeobecného kňazstva už v prorokovaní sedemdesiatich starších v 4. knihe Mojžišovej. Józua bol tej mienky, že Eldád a Médád, ktorí prorokovali v tábore a nevyšli k stánku, zasiahli do kompetencie Mojžišovej a ním vybraných mužov. Preto žiadal Mojžiša, aby ich zadržal. Avšak Mojžiš mu odpovedal: „Ty žiarliš za mňa? Kiežby bol všetok Hospodinov ľud samí proroci; kiežby dal na nich Hospodin svojho ducha.“ Vyliatie Ducha Božieho na všetkých ľuď predpovedal Jóel v známom proroctve (Joel 3, 1 – 2) a Peter ho vidí naplnené na prvé Letnice, ako o tom vieme z jeho svätodušnej kázne. O tom, že sa Mojžišova túžba „kiežby bol všetok ľud Hospodinov samí proroci“ naplní, hovorí aj Jeremiáš: „Potom už nikto nebude viac poučovať blížneho ani svojho brata: Poznajte Hospodina! Lebo všetci ma budú poznať od najmenšieho až po najväčšieho.“

Zvlášť treba poznamenať, že kňazská skupina existuje aj napriek tomu, že sú výpovede o všeobecnom kňazstve Izraela, kde celému ľudu je priznaná výpoveď všeobecného kňazstva Izraela. Deuteronomistické kruhy mohli hovoriť ešte o kňazstve všetkých Izraelitov. Tak ako boli svätí kňazi, analogická svätosť náleží taktiež celému Božiemu ľudu. Proroci následne vyzývajú celý Boží ľud k morálnej svätosti, ktorá vyplýva z faktu svätosti, a tým rozširujú horizont do takej miery, že sa svätosť stáva všeobecnou.

doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD.
Všeobecné kňazstvo pokrstených veriacich